

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
www.papadiamantis.net

Δ' ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Η διαχρονία του Παπαδιαμάντη

23-25
Σεπτεμβρίου
2021

ΣΚΙΑΘΟΣ
(ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΑ)

15-16
Οκτωβρίου
2021

Εθνική Βιβλιοθήκη Ελλάδος
(ΚΠΙΣΝ)

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ ● ΘΕΑΤΡΟ ● ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ ● ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ● ΜΟΥΣΙΚΗ

ΣΠΥΡΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ - ΝΙΚΟΣ ΕΓΓΟΝΟΠΟΥΛΟΣ - ΤΑΣΣΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΔΗΜΟΣ
ΣΚΙΑΘΟΥ

ΜΕΤΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΟΣ
ΙΣΤΙΘΟΣ & ΒΟΡΕΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Λογοτεχνία

ΓΕΩΡΓΙΑ ΓΚΟΤΣΗ
Καθηγήτρια Νεοελληνικής και Συγκριτικής Φιλολογίας Πανεπιστημίου Πατρών

ΤΙΤΙΚΑ ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΙΑ
Καθηγήτρια Θεωρίας και Πράξης της Μετάφρασης, Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας ΑΠΘ, κριτικός λογοτεχνίας

ΣΤΑΥΡΟΣ ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗΣ
Συγγραφέας, Πρόεδρος Εφορευτικού Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος

ΑΓΓΕΛΑ ΚΑΣΤΡΙΝΑΚΗ
Καθηγήτρια Νεοελληνικής Φιλολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης, πεζογράφος

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΚΟΤΖΙΑ
Κριτικός λογοτεχνίας

ΕΡΑΣΜΙΑ-ΛΟΥΙΖΑ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
Ομότιμη καθηγήτρια Νεοελληνικής Φιλολογίας ΕΚΠΑ

Κινηματογράφος, τηλεόραση, θέατρο

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ
Καθηγητής Ιστορίας του Θεάτρου και Ελληνικού Κινηματογράφου,
Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Πατρών

ΘΑΝΑΣΗΣ ΣΑΡΑΝΤΟΣ, Ηθοποιός

ΕΥΑΝΘΙΑ ΣΤΙΒΑΝΑΚΗ
Καθηγήτρια Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ, σκηνοθέτρια

ΜΑΡΙΑ ΦΡΑΓΚΗ
Σκηνοθέτρια - Θεατρολόγος, ΕΕΠ Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Πατρών

ΕΥΣΕΒΙΑ ΧΑΣΑΠΗ-ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
Φιλόλογος, ΔΦ Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ

Ζωγραφική

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ
Αναπληρωτής καθηγητής Θεωρίας και Κριτικής της Τέχνης ΑΣΚΤ

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΜΑΤΘΙΟΠΟΥΛΟΣ
Καθηγητής Ιστορίας της Τέχνης Πανεπιστημίου Κρήτης, ΙΜΣ-ΙΤΕ

ΣΟΦΙΑ ΝΤΕΝΙΣΗ
Καθηγήτρια Ιστορίας και Κριτικής της Λογοτεχνίας ΑΣΚΤ

Μουσική

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΒΛΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ
Αναπληρωτής καθηγητής Τμήματος Μουσικών Σπουδών Ιονίου Πανεπιστημίου

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗΣ, Συνθέτης - μουσικός

ΠΟΛΙΝΑ ΤΑΜΠΑΚΑΚΗ
Ερευνητική εταίρος Κέντρου Ελληνικών Σπουδών King's College London

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος: ΓΕΩΡΓΙΑ ΦΑΡΙΝΟΥ-ΜΑΛΑΜΑΤΑΡΗ

Αντιπρόεδρος: ΛΑΜΠΡΟΣ ΒΑΡΕΛΑΣ

Γραμματέας: ΜΑΡΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ

Ταμίας: ΠΟΛΥ ΧΑΤΖΗΜΑΝΩΛΑΚΗ

Μέλη: ΜΑΡΙΝΑ ΑΡΕΤΑΚΗ
ΣΤΑΥΡΟΣ ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗΣ
ΑΝΝΑ ΧΡΥΣΟΓΕΛΟΥ-ΚΑΤΣΗ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
Δ' ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Η διαχρονία
του
Παπαδιαμάντη

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
Ι. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

23-25 Σεπτεμβρίου 2021

Διαδικτυακά

Η διαχρονία του Παρθενώνα

Πέμπτη, 23 Σεπτεμβρίου 2021

<https://authgr.zoom.us/j/95280365682?pwd=eHFIV3pRSnNlanFaWmtGNVNFbExodz09>

Meeting ID: 952 8036 5682

Passcode: 506347

Α΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος: Γεωργία Φαρίνου-Μαλαματάρη

18:30

Χαιρετισμοί επισήμων.

Κήρυξη έναρξης των εργασιών του Συνεδρίου

19:00

Προσφώνηση Γ. Φαρίνου-Μαλαματάρη

19:20

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΣΧΑΛΗΣ

Οι μιμήσεις του παπαδιαμαντικού διηγήματος

19:40

ΜΑΡΙΝΑ ΑΡΕΤΑΚΗ

Η παρουσία του Παπαδιαμάντη σε

χριστουγεννιάτικες αφηγήσεις

και διηγήματα

Συζήτηση

Η διαχρονία του Παπαδιαμάντη

Παρασκευή πρωί, 24 Σεπτεμβρίου 2021

<https://authgr.zoom.us/j/99490574963?pwd=cXZySlg3M3RZQ0JPeVFVR0ZiSmprnQT09>

Meeting ID: 994 9057 4963

Passcode: 396423

Β΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος: Λάμπρος Βαρελάς

10:00

ANNA ΓΡΙΒΑ

Το ποίημα «Μνημόσυνο Παπαδιαμάντη» του Άγγελου Σικελιανού: μια πρωτότυπη απεικόνιση του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη μέσα από τη μείξη χριστιανικών και παγανιστικών συμβόλων

10:20

ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΑΚΡΥΔΗΜΑΣ

«ο ακατανόητος ιεροφάντης και μυστικός, Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης» του Τάκη Παπατσώνη.
Ζητήματα πρόσληψης και κριτικής

10:40

ΜΑΡΙΑ ΧΑΤΖΗΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Όταν ο «άρχοντας των ταπεινών» συνάντησε το «σκοτεινό τρυγόνι» – Ο Μάνος Ελευθερίου για τον Αλέξανδρο Παπαδιαμάντη

11:00

ΜΑΝΩΛΗΣ Μ. ΣΤΕΡΓΙΟΥΛΗΣ

Παπαδιαμαντικές επιδράσεις στην ποίηση του Δημήτρη Κοσμόπουλου

Συζήτηση – Διάλειμμα

Η διαχρονία του Παπαδιαμάντη

Γ' ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος: Μιχαήλ Πασχάλης

12:00

ΕΛΕΝΗ ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ

Ο Παπαδιαμάντης στη σύγχρονη Κυπριακή ποίηση

12:20

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

Η συνομιλία Κυπρίων λογοτεχνών με το έργο του Παπαδιαμάντη

12:40

ΜΑΡΙΑ ΚΑΡΑΪΣΚΟΥ

Δ. Βουτυράς – Α. Παπαδιαμάντης: ιχνηλατώντας τα τεκμήρια μιας διακειμενικής σχέσης

13:00

ΝΙΚΟΣ ΚΑΣΣΙΩΤΗΣ

Ο αναχωρητής και ο δορυκότητωρ. Παπαδιαμαντικά ίχνη σε δύο διηγήματα του Δημοσθένη Βουτυρά

Συζήτηση

Η διαχρονία του Παπαδιαμάντη

Παρασκευή απόγευμα, 24 Σεπτεμβρίου 2021

Δ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος: Μιχάλης Χρυσανθόπουλος

17:00

ΜΑΡΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ

Ο Λαπαθιώτης και ο Παπαδιαμάντης του

17:20

ΦΙΛΟΘΕΗ ΚΟΛΙΤΣΗ

Η «συνομιλία» Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη και Φώτη Κόντογλου: Από την «μετά στοργής» απεικόνιση «των γνησίων ελληνικών ηθών» στην ουτοπία της Ανατολής

17:40

ΜΑΡΙΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ

Ο Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης στα μυθιστορήματα του Στράτη Μυριβήλη

18:00

ΝΙΚΟΣ ΣΓΟΥΡΟΜΑΛΛΗΣ

Η γραφίδα και το πινέλο: η εικονοποιητική διάσταση της αφήγησης ως σημείο συνάντησης του Μ. Καραγάτση και του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη στον «Άνθρωπο με το κανελί πανωφόρι»

18:20

ΒΑΣΙΛΗΣ ΣΑΡΡΗΣ

Το πεζογράφημα του Ν. Γ. Πεντζίκη «Αριθμητικές και άλλες εξακριβώσεις στο διήγημα "Φλώρα ή Λάβρα"»: ο Παπαδιαμάντης *εν ετέρα μορφή*

Συζήτηση – Διάλειμμα

Η διαχρονία του Παπαδιαμάντη

Ε΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος: Γεωργία Γκότση

19:20

ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΖΙΩΤΗΣ

«Για να του πουν τον πόνο τους και το σεβντά τους».

Η παρουσία του Παπαδιαμάντη στο έργο του
Ομήρου Πέλλα

19:40

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

Όψεις του εν εξελίξει άστεως στον Αλέξανδρο

Παπαδιαμάντη και τον Μάριο Χάκκα: συμμετοχή
και αποστροφή

20:00

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΟΙΜΕΝΙΔΗΣ

Παπαδιαμάντης και Ιωάννου: όψεις μιας εκλεκτικής
συγγένειας

20:20

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΠΕΧΛΙΚΟΥΔΗ – ΜΑΡΙΑ Γ. ΠΕΣΚΕΤΖΗ

Οι ανυπεράσπιστοι ήρωες του Αλέξανδρου

Παπαδιαμάντη και του Δημήτρη Χατζή

Συζήτηση

Η διαχρονία του Παπαδιαμάντη

Σάββατο πρωί, 25 Σεπτεμβρίου 2021

<https://authgr.zoom.us/j/94655449951?pwd=NG5UYW5mYjY4c3pwQ1VtQnRwcmFJZz09>

Meeting ID: 946 5544 9951

Passcode: 633291

ΣΤ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος: Μαρία Καραϊσκού

09:40

ΕΦΗ ΠΕΤΚΟΥ

Ο απόηχος της παπαδιαμαντικής μαγείας στην ποίηση του Οδυσσέα Ελύτη

10:00

ΘΑΝΑΣΗΣ ΑΓΑΘΟΣ

«Εκ δεισιδαίμονος φόβου»: από τον Αλέξανδρο Παπαδιαμάντη στον Βασίλη Βασιλικό

10:20

ΕΦΗ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

Η ερμηνεία όψεων της φύσης στο έργο του Ε. Χ. Γονατά μέσα από το πρίσμα της παπαδιαμαντικής επίδρασης: προς μία επισκόπηση αναλογικών παραδειγμάτων και λειτουργικών αντιστοιχιών

10:40

ΘΑΝΑΣΗΣ Β. ΚΟΥΓΚΟΥΛΟΣ

Η «γλυκόπικρη μαγεία» του Παπαδιαμάντη στη διηγηματογραφία του Χριστόφορου Μηλιώνη

11:00

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΝΑΤΣΙΝΑ

Ο Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης στον Ηλία Χ. Παπαδημητρακόπουλο: Έλεξη από απόσταση

Συζήτηση – Διάλειμμα

Η διαχρονία του Παπαδιαμάντη

Ζ' ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος: Αναστασία Νάτσινα

12:00

ΒΙΒΗ ΘΕΟΔΟΣΑΤΟΥ

Όταν ο Παπαδιαμάντης γίνεται «έμμονη ιδέα» και συναντά την αμφιθυμία του Β. Ραπτόπουλου

12:20

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ

Ονειρικός και πένθιμος ρεαλισμός. Ο Παπαδιαμάντης ως θέμα και ως ύφος σε ένα διήγημα του Ευγένιου Αρανίτση· και μια λεπτομέρεια για το τέλος του κόσμου

12:40

π. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΚΑΝΑΣ

Απροσδόκητος κληρονόμος: παπαδιαμαντικές πτυχές στο *Ναυαγίων Πλάσματα* του Δημήτρη Νόλλα

13:00

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΣΜΟΠΟΥΛΟΣ

Ο Παπαδιαμάντης στον Χρήστο Βακαλόπουλο

13:20

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΩΣΤΙΟΥ

«Άλλες ιστορίες σε παλιούς καμβάδες»: ο διάλογος του Ν. Δ. Τριανταφυλλόπουλου με τον Παπαδιαμάντη

Συζήτηση

Η διαχρονία του Παπαδιαμάντη

Σάββατο απόγευμα, 25 Σεπτεμβρίου 2021

Η΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος: Ερασμία-Λουίζα Σταυροπούλου

17:20

ΓΕΩΡΓΙΑ ΓΚΟΤΣΗ

Ο Παπαδιαμάντης του Χιόνη: από την αυτοβιογραφική ταύτιση στην αναδημιουργική μηχανική

17:40

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο τύπος του μοναχού-αναχωρητή στο έργο του Αλεξάνδρου Παπαδιαμάντη και του Γιάννη Μακριδάκη

18:00

ΜΑΤΙΝΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ

Ο συγγραφέας ως λογοτεχνικός χαρακτήρας:
ο Παπαδιαμάντης του Θωμά Κοροβίνη

18:20

ΣΟΦΙΑ ΜΑΚΡΗ

Μια διακειμενική συνομιλία του Θωμά Κοροβίνη με τον Αλέξανδρο Παπαδιαμάντη ως αγγελοκρουόμενο

18:40

ΜΑΡΙΟΣ-ΚΥΠΑΡΙΣΣΗΣ ΜΩΡΟΣ

Ο Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης βορειοδυτικά:
παπαδιαμαντικά ίχνη κι αποτυπώματα στο έργο των Βασίλη Π. Καραγιάννη και Αντώνη Ν. Παπαβασιλείου

Συζήτηση – Διάλειμμα

Η διαχρονία του Παπαδιαμάντη

Θ' ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος: Μαρίνα Αρετάκη

19:40

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΡΑΒΙΔΑΣ

Ο κόσμος του Παπαδιαμάντη στα αφηγήματα *Η αδερφή μου* και *Στ' αμπέλια* του Σταύρου Ζουμπουλάκη

20:00

ΕΡΑΣΜΙΑ-ΛΟΥΙΖΑ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Κ. Μαργαρίτης, *Στον ίσκιο των σκοτωμένων κοριτσιών* (2012), μια πολύπλευρη ανάγνωση της παπαδιαμαντικής «Φόνισσας»

20:20

ΚΕΛΗ ΔΑΣΚΑΛΑ

Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης. Κλασικός και εικονογραφημένος

Συζήτηση

Η διαχρονία του Παπαδιαμάντη

ΧΟΡΗΓΟΙ:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΔΗΜΟΣ
ΣΚΙΑΘΟΥ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΧΑΛΚΙΔΟΣ
ΙΣΤΙΑΝΑΣ & ΒΟΡΕΩΝ ΣΠΟΡΑΔΩΝ